

derom, kunde det maaskee synes dristigt af mig at udtale dette, men — nu er det sagt. Der næst kan jeg ikke see Andet, end at dette Lovforslag er umodent til at forelægges det ærede Thing. For at en Lov skal hlydes en Forsamling som denne, maa den være ganske anderledes motiveret og oplyst. Dette Lovforslag griber jo ind i det hele kirkeretlige Gebeet, i nogle af de allervanføeligste Spørgsmaal; og hvilke Oplysninger har den ærede Forslagsstiller givet os, og hvilke Oplysninger er han istand til at give os? Han spurgte i sit Foredrag, hvem har Nøglen til Kirken og hvem har Nøt til Kirkegaarden? Alene disse to Spørgsmaal kan jeg forsikre de Herrer, som ikke have haft Leilighed til at sætte sig ind deri, ere meget vanskelige. Skulde man drøfte dem saaledes, at de vare modne til at forelægges en Forsamling som denne, da maatte man have sagt: „Saaledes bestemmes der i Christian den 5tes Lov, saaledes ere Ansøffuelserne i Tidens Lov forandrede, de og de Forandringer ere indførte, de og de Mangler ere befundne at være tilføede“; men det foreligger der ikke et Ord om. Jeg maa derfor for Principets Skyld være imod, at et saa vanskeligt og omfattende Lovarbejde som det foreliggende behandles i Forsamlingen, naar det ikke bliver ganske anderledes oplyst og motiveret end det nærværende. Saaledes oplyser Regjeringen de Lovforslag, som den forelægger os, og det mener jeg ogsaa, at den enkelte Mand skulder Forsamlingen.

Jeg mener ikke hermed at have udtømt denne Materie, men troer imidlertid at have omtalt Hovedpunkterne deri. Jeg vil endnu engang bede Enhver besvare sig selv disse Spørgsmaal: Er der Trang til en saadan Lov? (En Stemme: Ja!). Maa man ikke frygte for, at den vil vække Forargelse og afstedkomme skadelige Følger? Vilde det ikke være et Overgreb paa Kirkens Gebeet, hvis en saadan Lov nu udkom? Er den i sin nærværende Skikkelse moden til at behandles i Thinget? (En Stemme: Den kan jo forandres!) For mit eget Vedkommende kan jeg ikke sige Andet, end at jeg naturligtvis ikke vil stemme for Sagens Overgang til 2den Behandling. Endnu engang maa jeg

minde om de mangfoldige Udtalelser, som kom netop fra Folket om denne Sag, da den sidst var for, og ligeledes fra Geistligheden (Stemmer: Ja Geistligheden!) Lad os ikke nu igjen fremkalde saadanne Udtalelser! Den ærede Forslagsstiller vil formodentlig mene, at Folket er mere oplyst nu end dengang. Jeg og mine Ligefinde troe og haabe, at Folkets Nærhed til Folkekirken og dets religiøse Følelse ikke er mindre stærk nu end dengang.

Formanden: Jeg skal, førend jeg giver Ordet til den næste Taler, blot bemærke, at den ærede sidste Taler i sit Foredrag brugte et Par Udtryk, som jeg troer let kunne give Anledning til Misforstaaelse, idet han udtalte, at det ikke var ærligt og at der var noget Underfundigt i at benytte den Titel, som er brugt til Lovforslaget. Jeg har forudsat, at den ærede Taler ikke derved har villet udtale nogen Dom om det Formaal, som Forslagsstilleren har havt med Lovforslagets Fremlæggelse og den Affattelse, hvori det foreligger, og jeg gjør kun denne Bemærkning, for at de nævnte Udtryk ikke skulle give den paafølgende Discussion en Retning, som det ikke er ønskeligt, at den skal faae. Jeg skal derefter give Ordet til Rigsdagsmanden for Ribe Amts Afd. Valgfreds.

Fermansen: I forrige Rigsdagssamling fremkom som bekendt et Lovforslag, sigtende til at fyldestgjøre Grundlovens § 80, som siger: „Folkekirkens Forsatning ordnes ved Lov“. Naar dette Forslag ikke fandt en saadan Stemning for sig i Thinget, at det kunde gennemføres, og naar jeg selv ifølge min Overbeviisning maatte udtale mig baade imod Forslaget og imod den Betragtning, hvorfra det gik ud, maa jeg dog finde det fuldkommen berettiget, at der fra den Side, hvorfra Forslaget kom, rettes det Spørgsmaal til os: „Hvorledes ville I da, hvorledes tænke I Eder da, at Grundlovens Bud skal stee Fyldest?“ Og jeg vil da for mit Vedkommende svare: ved at blive ved at gaae frem paa den Vej, som vi allerede have begyndt at betrede, navnlig ved Lovene om Sognebaandets Løsning og Daabstvangens Ophævelse. Jeg troer ikke, at Grundlovens § 80 bør opfattes saaledes, at vi nødvendig